

послідовна й ціннісно виважена комунікація сприяє формуванню спільної громадянської ідентичності, зміцненню довіри до європейського курсу та інтеграції України до єдиного європейського політико-правового простору.

Список використаних джерел

1. Consolidated version of the Treaty on European Union. *Official Journal of the European Union*. С. 202. 07.06.2016. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A12016M%2FTXT>

2. European Commission. White Paper on the Future of Europe. Reflections and scenarios for the EU27 by 2025. Brussels, 2017. URL: https://commission.europa.eu/publications/white-paper-future-europe_en

3. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року» від 9 грудня 2022 р. № 1155-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1155-2022-%D1%80#Text>

4. Council of Europe. Media and Information Literacy: A Strategy for Democratic Participation. Strasbourg, 2019. URL: <https://rm.coe.int/media-and-information-literacy-strategy-for-democratic-participation/16809e4f62>

5. NATO. Strategic Communications Handbook. Brussels, 2020. URL: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_68372.htm

Ткачук Ілля Сергійович,
курсант навчально-наукового
інституту поліцейської діяльності
Національної академії внутрішніх
Науковий керівник:

Кривицький Юрій Віталійович,
завідувач кафедри теорії, історії та філософії права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ДЕРЖАВА ТА СУСПІЛЬСТВО В КОМУНІКАЦІЙНОМУ ПАРТНЕРСТВІ

У наукових дослідженнях, присвячених міжсекторальній взаємодії, системно підкреслюється, що ефективний розвиток соціальних систем можливий лише за умов поєднання ресурсів кількох секторів – державного, бізнесового та громадського. У статті «Стратегічні напрями взаємодії бізнесу, громадських організацій і держави у часи динамічних змін» зазначено, що «бізнес, громадські організації та держава мають різні ресурси та компетенції, які можуть бути використані для досягнення спільних цілей» [1, с. 10]. Автори

запропонували концептуальну візію партнерства в умовах трансформацій, що підкреслює необхідність координації дій між секторами та спільного використання ресурсів.

Аналогічний підхід демонструє дослідження «Вплив міжсекторного партнерства на розвиток громад», у якому наголошено, що «міжсекторальне партнерство, яке передбачає співпрацю між державою, бізнесом і громадянським суспільством», є фундаментом сталого розвитку територіальних громад [1, с. 22]. Таким чином, видима формула взаємодії – «державна + бізнес + громадянське суспільство (ЗМІ)» – стає ключовою для модернізаційних процесів і зміцнення місцевої демократії. У статті «Принципи організації партнерських відносин між бізнесом і державою» акцент зроблено на нормативно-ціннісних засадах міжсекторальної взаємодії. Зокрема, серед ключових принципів ефективності партнера автори виділяють прозорість: «Прозорість є критично важливим фактором для створення ефективного партнерства між бізнесом і державою» [2, с. 41]. Це свідчить, що сучасна концепція партнерства включає не лише суб'єктний склад, а й систему чітких правил, заснованих на довірі, відкритості та взаємній відповідальності. Матеріали Urban Reform Initiative («Партнерство») підкреслюють, що міжсекторальні моделі взаємодії охоплюють значно більше, ніж класичну формулу «державна-бізнес». Важливу роль відіграють ЗМІ, експертні середовища та громадяни, які формують публічні дискурси, забезпечують комунікацію та впливають на суспільну легітимацію рішень [1, с. 33]. Узагальнюючи наведені підходи, можна визначити такі характерні елементи сучасної концепції партнерства між державою, бізнесом, медіа та громадськістю:

1. Спільні ресурси й компетенції.

Держава забезпечує регуляторні й координаційні функції, бізнес – фінансові та технологічні можливості, громадські організації та ЗМІ – експертний потенціал, мережеві комунікації, здатність формувати громадську думку [1, с. 12].

2. Мультисекторальність.

Партнерство виходить за межі традиційної дихотомії «державна-бізнес» і інтегрує громадянське суспільство, медіа та професійні спільноти [2, с. 45].

3. Принципи взаємодії.

Прозорість, підзвітність, рівноправність та довіра забезпечують стабільність комунікації й знижують ризики конфліктів [2, с. 42].

4. Спільні цілі партнерства.

Досягнення суспільно значущих результатів – реформ, модернізації, розвитку громад та підвищення ефективності управління [1, с. 20].

5. Контекст динамічних змін.

Партнерства формуються як відповідь на сучасні виклики: війна, реформи, цифровізація, євроінтеграція [3, с. 4].

6. Комунікаційний компонент.

Комунікація – основа партнерства, оскільки забезпечує обмін інформацією, залучення громадян та легітимацію рішень.

Особливе значення комунікаційна взаємодія набуває в контексті європейської інтеграції. У Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України до 2026 року зазначено, що ефективна комунікація є «спільною відповідальністю органів державної влади, організацій громадянського суспільства, експертного середовища, бізнесу та засобів масової інформації» [3, с. 2]. Підкреслюється необхідність діалогу, співпраці та горизонтальної взаємодії, а не одностороннього інформування.

Стратегія визначає також розподіл ролей: держава координує та забезпечує інституційні рамки; медіа інформують суспільство; громадські організації та експерти пояснюють зміст реформ; бізнес поширює інформацію в межах своїх мереж [3, с. 6]. Це підсилює тезу про мультиакторний характер комунікаційної політики. Питання публічного діалогу розглядається й у теоретичних працях. Ю. Габермас у роботах «Структурні зміни у сфері публічності» та «Теорія комунікативної дії» наголошує, що раціональний публічний діалог є ключем до формування суспільної згоди та легітимності політичних рішень [4, с. 15–18]. М. Кастельс у праці «Влада комунікації» підкреслює, що сучасні демократичні суспільства досягають консенсусу через комунікацію, яка синхронізує позиції різних соціальних груп [4, с. 34]. Європейська Комісія у «White Paper on European Governance» також наголошує, що участь громадян і публічні обговорення є умовою формування європейського консенсусу [4, с. 52]. Українські дослідження (журнал «Public Administration and Local Government», 2023) трактують публічний діалог як механізм підвищення довіри, обізнаності та залучення громадян до процесів євроінтеграційної політики [4, с. 77].

Таким чином, відповідно до положень Стратегії комунікації, публічний діалог забезпечує системну взаємодію між державою, громадянським суспільством, бізнесом та медіа й виступає основою формування суспільного консенсусу щодо європейського курсу України [3, с. 7].

Список використаних джерел

1. State and Regions. 2024. № 2. 120 с.
2. Сенишин О., Ільків Н., Угольков Є. Стратегічні напрями взаємодії бізнесу, громадських організацій і держави в часи динамічних змін. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2024. 28 с.
3. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року» від 9 грудня 2022 р. № 1155-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1155-2022-%D1%80#Text>
4. Габермас Ю. Структурні зміни у сфері публічності. Київ : Юніверс, 2016. 312 с.
5. Габермас Ю. Теорія комунікативної дії. Київ : Дух і Літера, 2018. 480 с.
6. Кастельс М. Влада комунікації. Київ : Ніка-Центр, 2019. 408 с.
7. White Paper on European Governance. European Commission, 2001. 35 с.
8. Public Administration and Local Government. 2023. № 4. 145 с.

